

СТ А Н О В И Щ Е

От: *доц.д-р Надежда Йорданова Димова, Департамент „Икономика“, Нов български университет – София, професионално направление 3.8. „Икономика“
Научна специалност „Маркетинг“*

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност „Икономика и управление“ (Интелектуална собственост по отрасли) в УНСС.

Автор на дисертационния труд: **Владислава Огнянова Пачева**

Тема на дисертационния труд: **„Патентната политика на предприятията в иновационните индустрии“**

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №3146/29.10.2021г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът, Владислава Огнянова Пачева се е обучавал по докторска програма към катедра „Интелектуална собственост и технологичен трансфер“ при Бизнес Факултет в УНСС съгласно Заповед №1027/29.03.2018г. на Ректора на УНСС в редовна форма на докторантурата.

Докторантът е хоноруван преподавател в катедра „Интелектуална собственост и технологичен трансфер“ при Бизнес Факултет на Университет за национално и световно стопанство – София.

Положил е всичките си изпити успешно и изцяло е изпълнил индивидуалния си план.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд на Владислава Пачева е в обем от 205 страници, от които 192 страници основен текст /състоящ се от увод, три глави, заключение/, списък с използвана литература и приложения /5 бр./. Основният текст съдържа 7 фигури и 8 таблици. В дисертационния труд са направени 161 бележки под линия. Използваните информационни източници са 127, от които 92 източници научна литература на български (46 източника) и английски език (46 източника), 7 нормативни документа и 28 цифрово базирани източници.

Използваната литература е много като обем и специфика, което е доказателство за богата научна основа, въз основа на която е направено научното изследване в дисертационния труд.

В увода докторанта обосновава актуалността на избраната от него тема, представя авторовата теза и произтичащите от нея хипотези, целта и задачите, както и обхвата и ограниченията в дисертационния труд.

В първата глава подробно са разгледани същността, характеристиката и видовете на иновационните индустрии, като са включени видовете иновационни индустрии, участниците в иновационните индустрии и различните източници за финансиране на иновационните индустрии.

Във втората глава е анализирана патентната политика на предприятията в областта на изкуствения интелект и триизмерния печат, като обстойно са изследвани патентната политика на България и необходимостта от притежаване на обекти на индустриалната собственост в областта на изкуствения интелект и триизмерния печат.

В третата глава са представени бизнес моделите на предприятия в областта на изкуствения интелект и триизмерния печат и в частност стратегиите за комерсиализация на обектите на индустриалната собственост в областта на изкуствения интелект и триизмерния печат.

Като завършек на дисертационния труд са представени заключението, използваните информационни източници и приложенията.

В самото заключение докторантът представя постигнатите резултати, направените изводи и въз основа на това дава препоръки, които са неизменна част от подобен вид разработки.

Докторантката познава много добре научната литература по изследвания проблем. Отлично впечатление прави фактът, че основава своите аргументи и изводи на задълбочен анализ на широк диапазон от специализирани източници, отразяващи теориите, концептуалните схеми, статистически анализи и анализи по изучавания проблем в чужбина и у нас, които са цитирани коректно.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Представените от дисертанта научни приноси са изчерпателни и добре формулирани. Считаю, че посочените научни и научно – приложни са добри.

В дисертационното изследване са извършени патентни проучвания по специализирана методиката за провеждане на патентни проучвания. Високо оценявам фактът, че дисертантът е реализирал правилно и коректно тази методика за избрани от него иновационни индустрии, а именно триизмерен печат и изкуствен интелект, чиито значения имат безспорно бъдеще в този вид бизнес.

Поставените цел и задачи са реално постигнати в хода на изследването.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Авторът посочва следните приноси в дисертационния труд, а именно:

1. Задълбочено са анализирани изкуственият интелект и триизмерният печат като вид иновационни индустрии;
2. Идентифицирани са участниците в иновационните индустрии и са изведени примери за иновативни предприятия;
3. Представени са възможностите за закрила на иновативните продукти като изобретения, полезни модели и получаване на конкурентно предимство чрез ноу-хау, и са изведени икономическите ползи от тяхната реализация;
4. Идентифицирани и изследвани са бизнес моделите на предприятията в областта на изкуствения интелект и триизмерния печат;
5. Разработени са стратегии за комерсиализация на обектите на индустриална собственост в областта на изкуствения интелект и триизмерния печат.

Одобрявам така оформените и формулирани приноси, но цялостното представяне на дисертацията би спечелило ако се разграничат приносите на теоретични и приложни такива.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По дисертационния труд е представен списък с пет публикации, които и по количество и по качество напълно удовлетворяват националните изисквания.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат е изчерпателен и напълно съответства на съдържанието на дисертационния труд и е съобразен с правилата за структура и съдържание. Той представя в синтезиран вид изпълненото от докторанта научно изследване и постигнатите резултати от него.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Към дисертанта имам препоръка да публикува своето изследване в монографичен труд, за да бъде достъпно изследването до по-широк кръг от читатели.

Нямам други въпроси и забележки.

8. Заключение

Представеният дисертационен труд „Патентната политика на предприятията в иновационните индустрии“ реално е посветен на актуален, значим и интересен проблем.

Самият дисертационен труд представлява оригинално и задълбочено научно изследване, което напълно отговаря на изискванията за присъждане на ОНС „доктор“.

Въз основа на изложените дотук безспорни положителни оценки и ясно очертаните научни и научно – приложни приноси предлагам на уважаемото научно жури на Владислава Огнянова Пачева да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Икономика и управление“ (Интелектуална собственост по отрасли) в професионално направление 3.8. Икономика в УНСС

16.11.2021г.

Подпис:

гр.София

/доц.д-р Надежда Димова/